

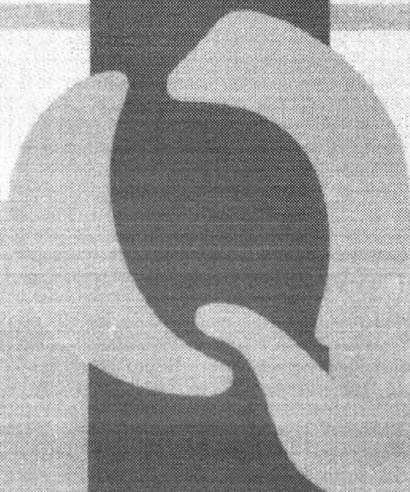

könyv
könyvtár
könyvtáros

2001
november

Skaliczki Judit • Zalainé Kovács Éva

MINŐSÉGMENEDZSMENT A KÖNYVTÁRBAN

VESZPRÉMI EGYETEMI KIADÓ

INFORMATIKAI ÉS KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

---

10. évfolyam 11. szám

2001. november

Tartalom

Könyvtárpolitika

Tíz éves a Könyvtárellátó. Államtitkári köszöntő	3
Kunyhóból palota. Jegyzetek az Országos Idegennyelvű Könyvtárról	5
Könyvtárpártoló Önkormányzat 2001.	10

Fórum

Pintér László: Hőskor vagy őskor? Azok a csodálatos ötvenes évek... ..	12
---	----

Műhelykérdések

Arató Antal: Milyen emberek az írók, avagy az író-olvasó találkozók hatékonyságáról	25
A helyben használt dokumentumok mennyisége	27

Úton

Hovánszki István: Régi utak – mai állomások	29
--	----

Perszonália

Futala Tibor: Csűry Istvánról szólva	37
Nagy Anikó: Csűry István – közelről	42

História

Pogány György: Hungária Könyvek. Egy bibliofil könyvsorozat	47
Bálint Gábor: „Nemzeti kultúránk nyolcvan százaléka a könyvekben van”	51

Könyv

Minőségmenedzsment a könyvtárban	54
Somogyi könyvtáros ki kicsoda	57

From the contents

The Library Supply Agency celebrates its ten-year anniversary. Greeting words by the responsible State Secretary (3);
After the reconstruction of the National Special Library of Foreign Literature (5);
A great Hungarian librarian, István Csúry (Essays by Anikó Nagy and Tibor Futala) (37)

Cikkeink szerzői

Arató Antal, a Székesfehérvári Megyei könyvtár c. igazgatója; *Baán László*, a NKÖM államtitkára; *Bálint Gábor*, az ELTE kari könyvtárosa; *Futala Tibor*, az OMK ny. igazgatója; *Hovánszki István*, az OSZK munkatársa; *Nagy Anikó*, az OSZK osztályvezetője; *Pintér László*, a Pécsi Tudományegyetem Műszaki Főiskolai Kara könyvtárának igazgatója; *Pogány György*, az ELTE docense

Szerkesztőbizottság:

Biczák Péter (elnök)

Borostyániné Rákóczi Mária, Kenyéri Kornélia,

Poprády Géza, dr. Tóth Elek

Szerkesztik:

Györi Erzsébet, Sz. Nagy Lajos, Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 224-3791

Közreadja: az Informatikai és Könyvtári Szövetség, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, az Országos Széchényi Könyvtár

Felelős kiadó: **Monok István**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója

Technikai szerkesztő: **Korpás István**

Nyomta az AKAPRINT Nyomdaipari Kft., Budapest

Felelős vezető: **Freier László**

Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív.

Lapunk megjelenését támogatta a
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár
Előfizetési díj 1 évre 3600 forint. Egy szám ára 300 forint
HU-ISSN 1216-6804

Tíz éves a Könyvtárellátó

Az Év Kereskedője címmel kitüntetett **Könyvtárellátó Közhasznú Társaság** október 26-án ünnepelte megalapításának 10. évfordulóját. A jubileumi ünnepségen a szakma nagyjai, felelős vezetői, a Könyvtárellátó minden rendű és rangú kuncsaftjai vettek részt és a rendezvényt megtisztelte jelenlétével a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának közigazgatási államtitkára, *dr. Baán László* is, akinek köszöntő-üdvözlő szavait az alábbiakban közöljük. A tíz éves Könyvtárellátó eddig megtett útját, sikereit és problémáit egy, a vezetőivel tartott kerekasztal-beszélgetés keretében fogjuk olvasóinknak bemutatni.

Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Ünneplő Közönség!

Ünnepelni jöttünk *ma ide*, a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság megalakulásának, megszületésének 10. évfordulóján.

Az ez évben 10. évfordulóját ünneplő Könyvtárellátó Közhasznú Társaság (KELLÓ) az elmúlt évek során jelentős gazdasági háttérrel működő, nyereséges és stabil szervezetté vált. Tevékenységével egyedülálló módon jelenik meg a magyar könyvtárak, a kiadók és a könyvkereskedők világában. E három szakma metszéspontján kiegyensúlyozott kapcsolatokra törekedve és korrekt üzleti partnerként végzi a könyvtárak állománygyarapításának segítését.

Ez a tíz év igen jelentős a Könyvtárellátó életében, és kiemelkedően jelentős az egész ország életében is. Nem lehet külön kezelniük a két folyamatot, hiszen az országban lezajló rendszerváltozás tette lehetővé azt a változást is, aminek következtében egy állami vállalatból közhasznú tevékenységet ellátó társaság született.

Jókor lépett tíz évvel ezelőtt a kulturális tárca, és megfelelő partnere volt a vállalat. Mindkét fél felismerte a változás szükségességét, és a vállalatban megvolt az erő, az elképzelés és – hogy divatos kifejezéssel éljek – a megfelelő humán erőforrás, azaz a vezetői szándék, tehetség és kitartás. Ma már, a számok és a tevékenység ismeretében bizton mondhatjuk, hogy sikeres kht. sikeres munkatársait és vezetőjét ünnepeljük ma.

A könyvtárellátás akkor megfelelő, ha megtalálja az egyensúlyt a könyvtárak létező és még alig-alig megfogalmazott igényei között: azaz ha követi a könyvtári terület változásait, illetve bizonyos területeken akár – a trendek ismeretében – megelőzi azokat.

A hazai könyvtáriügyben az elmúlt években korszakváltás történt. Új jogi keretei alakultak – az alapjogszabály, a könyvtári törvény mentén, új finanszírozási források nyíltak és új, országos fejlesztések indultak útjára. Elég, ha itt most a telematikai fejlesztésről, azaz a könyvtárak és a társ közgyűjtemények információs és kommunikációs technológiai fejlesztéséről, az érdekeltségnövelő támogatásról és az Országos Dokumentumellátási Rendszerről tesztek említést. A fejlesztések jelentős részében a Könyvtárellátó tevékenysége is jelen van.

Az érdekeltségnövelő támogatást, azaz a települési könyvtáraknak azt a támogatási rendszerét, amely a fenntartót érdekeltté teszi a minél jelentősebb állománygyarapítási összeg megállapítására, a könyvtárak a kht.-ban költik el, onnan rendelik meg. Jó megoldás a könyvtáraknak és a kht.-nak is.

És jelen van az Országos Dokumentumellátási Rendszerben, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik legfontosabb könyvtári eszközében is. A kht. fejlett számítógépes szolgáltatásával szolgálja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma egyik kiemelkedő országos programjának megvalósulását.

Az ünnepi alkalom az előttünk álló feladatok megfogalmazására is jó lehetőség!

Elképzeléseink szerint a határon túli magyar könyvtárak könyvtári ellátásában még jelentősebb szerep vár a kht.-ra az eddiginél, és a hazai könyvtáriügynek is vannak még olyan területei, mint például a vakok könyvtári szolgálata, ahol a Könyvtárellátó fontos közhasznú feladatot láthat el. A kht. nyereséges és sikeres.

Az Olvasás Évében kívánom a tíz éves évfordulóját ünneplő Könyvtárellátó Közhasznú Társaságnak, hogy tevékenysége a jövőben is közös céllunkat szolgálja, a könyvtárak minél megfelelőbb ellátását és ezen keresztül minden olvasó, azaz mindannyiunk hasznát.

Kunyhóból palota

Jegyzetek az Országos Idegennyelvű Könyvtárról

A cím nemcsak erőltetett, tulajdonképpen plágium is. Az egyik legrejtélyesebb (és legkevésbé ismert) magyar nagyregényben, Harsányi Kálmán Kristálynézőjében olvasható a következő, szerintünk igen figyelemreméltó passzus: „– Hát lehetséges ez? lehetséges kunyhóból palotát növelni? – Azt nem... hanem ha jó a térbeli képzelete, igen könnyen elgondolhat három-négy tervet, mely önmagában mind egész s bármikor a következővé gyúrható. Én is építettem így. Középpületet. Kénytelenségből, természetesen. Annyi nyilvános pályázaton buktam már, hogy azt hittem, sohasem építhetek többé, mikor eszembe jutott, hátha észrevesz engem is a zsűri, ha valami végtelenül banális, ósdi dolgot csinállok. Megcsináltam, észrevettem. Mikor már elfogadták ezt a szörnyűséget, amelyet magam annyira utáltam, lényegtelennek látszó változtatásokkal, új tervet nyújtottam be. Elfogadták. A szűkebb bizottság elé már a harmadik terv ment s ugyanakkor a negyedikhez kilincseltem híveket. Az alap-építmény ezen a negyedik terven már az volt, amit én akartam. És építés közben tértem át az ötödikre, háborúságban a sajtóval, szaksajtóval, versenytársaimmal, mindenféle bizottsággal, meg a minisztériummal. Darwin sem tud ekkora átváltozásokról! A hernyóból káposztalepke lett, abból fecskefarkú, abból pávaszem és végül – a Hydrobiológiai intézet”.

Olvasóink bizonytalán rájöttek már, hogy nem egy elfeledett magyar regényt kívántunk újra felfedeztetni, még csak nem is arra törekedtünk, hogy analógiákat mutathassunk fel a múlt századelő és a jelenlegi között. Nem. Természetesen az Országos Idegennyelvű Könyvtárra gondoltunk Harsányi Kálmán passzusát idézve.

Volt egyszer egy Gorkij Könyvtár

A régi belvárosban, a Dunával párhuzamosan futó Molnár utcában, egy műemlék jellegű, igen szép polgárházban nyitotta meg kapuit, valamikor az ötvenes években, 1956-ban az Állami Gorkij Könyvtár. Nevéhez illően – ha így kimondva nem is, de gyakorlatilag annál inkább – orosz nyelvű könyvtárként konstituálódott. Mintha az ötvenes évek elejének hagyományait folytatta volna (emlékezzünk a Gorkij-iskolára!), a nagy szovjet példakép – ezúttal épp könyvtári – lракata volt, a szovjet irodalmat, az orosz nyelvet, az orosz nyelvtanulást (stb.) volt hivatva propagálni. Tette is ezt, már amennyire tehetett, amennyire olvasókat, könyvtárhasználókat – ezzel a kínálattal, ezzel a programmal – vonzani tudott. Úgy hiszem, elég hamar kiderült, hogy lényegében az orosz nyelven, az orosz irodalmat tanulók „otthonává” vált. egyetemisták – persze orosz szakosok – keresték fel, ők kölcsönözték a cirill betűs könyveket, olvasták a szovjet folyóiratokat olvasótermében. Aztán – konszolidáció, óh! – miként a diktatúra, a Gorkij Könyvtár is puhulni kezdett. Megint csak nem

kimondva vagy csak félig meddig kimondva, kicsit titkolva is, kicsit azért büszkén is, kicsit fel is vállalva a szinte magától adódó folyamatokat, lassan, de annál biztosabban idegennyelvű könyvtárrá változott, alakult a Gorkij Könyvtár. Angol, francia, német (stb.) szerzők műveit szerezte be, persze erősen válogatva, a „haladó” hagyományokat követve, a „haladó” polgári írókat portálva, vigyázva a „vonatra” és az ideológiai tisztaságra. De hát az ilyesmire nemigen lehet vigyázni. A határok elmosódóak voltak, és egyre inkább azzá váltak. Számos ok hatott, kényszerített ebbe az irányba. Az országos állapotok „puhulása” csakúgy, mint a gyarapítók önkéntelen (és néha nyilván tudatos) lazító technikája, a hozzá nem értés és a gyakori tévedések (szegény édesanyámnak kölcsönöztem francia nyelvű könyveket a Gorkijból annak idején, soha annyi mélyen vallásos, legitimista–royalista regényt nem találtam a könyvtárban, mint épp itt, a Francia Intézet – akkori – könyvtára sokkal haladóbb, modernebb, „szocialistább” állományválasztékkal rendelkezett), valamint persze az is, hogy – az oroszok kívül – nem, vagy alig volt igazi szakértő a Gorkij Könyvtár személyi állományában. A folyamat azonban mintegy belső autonómiával és egyre feltartóztatatlanabban haladt tovább. Épp csak az olvasók nemigen akartak változni, legfeljebb körük bővült. Immáron nemcsak orosz szakosok keresték fel a könyvtárat, megjelentek a más nyelvű szakos egyetemisták is, és – egészen érdekes és egyedi fejlemény volt – megjelentek a beiratkozottak, a kölcsönzők közt a belvárosi, lecsúszott, elszegényedett, de – még mindig – idegen nyelven nemcsak tudó, de azon, azokon olvasni is vágyó idős polgárasszonyok, „úrinők” (és persze sokkal kevesebb úriember). Hisz francia, angol, német regényeket másutt aligha lelhetek volna, itt azonban kedvükre való tartalmú is akadt bőszegesen.

A fentiekkel persze csak a hangulatot akartuk érzékeltetni, nem könyvtártörténetet írni (amire – épp a Gorkij Könyvtár esetében – igen nagy, az átlagosnál is nagyobb szükség lenne, reméljük, akad a témára vállalkozó). Ehhez a hangulathoz azonban másvalami is hozzátartozott. Magának a könyvtárnak nem az állománya, hanem az „állaga”. Mint mondtuk, belvárosi polgárházban, műemlék jellegű épületben kapott helyet az intézmény. Tulajdonképpen társbérletben élt, annak minden gyönyörűségével egyetemben. Lakások, lakók sokasága vette körül a könyvtári tereket és szinteket. Igen, a szinteket, hisz maga a könyvtár a földszintől a harmadik emeletig „húzódott”, lassan, mintegy ozmózissal terjeszkedve, lakásokat elfoglalva (kivásárolva), bizonyos pontokat érintetlenül hagyva, másokat messze elkerülve, ismét másokat puhítva–lazítva, állandó kontroverziában persze lakókkal és tanácsal, minisztériumi plánumokkal és (szűkös) anyagi keretekkel stb. És persze voltak nagyszerű helyei, szintjei is a könyvtárnak, nemcsak eldugott, labirintusszerűen „elrendezett” kuckói és „benyíló”, hivatali szobái és raktárszerűségei, hanem – ez volt a legszebb – volt egy gyönyörű, klasszikusan könyvtári olvasóterme is. (Sokkal szebb és olvasótermibb volt, mint bármelyik budapesti könyvtaré, nagyé vagy kicsié, egyedül az Országgyűlési Könyvtár olvasótermét véve ki az összehasonlításból.)

Az állományi és állagbéli szinkretizmushoz szervesen hozzátartozott azonban hovatovább egy szervezeti–szervezési, funkcióbéli szinkretizmus is. Elhalványulván az orosz–szovjet pecsét és kőved a könyvtáron, annak vezetői egyre lázasabban kezdtek komoly, vállalható funkciókat magukra vonni, részint természetes és dicséretes szakmai buzgalom okán, részint öngigazolással, azért, hogy „jelentessék” fenntartóiknak (a soknevű kultusztárcáról van szó), micsodás könyvtár is lennének

ők, részint azért, hogy – újabb és újabb funkciókat vállalva – keretet, létszámot, rangot kaphassanak, de persze azért is, hogy megállhassanak az egyre szakszerűbb, nyugati mércékkel is mérhető könyvtári hálózatok és rendszerek versenyében. A világirodalmi könyvtári státus természetesen adódott. Ehhez szervült–szervesedett hozzá a nyelvtanulási funkció, az idegennyelvi oktatás támogatásának igénye–ambíciója, az idegen nyelvűségből „következett” a nemzetiségi könyvtári feladatok egyre jelentősebb mértékű felvállalása stb. De valahogy bizonytalanul állott az egész építmény. Hol ezzel, hol azzal az arcával fordult a szakmai és laikus nyilvánosság felé, és meg is kapta érte a magáét. Egyre inkább elterjedt róla, hogy nem „igazi” könyvtár, hogy nincs „kitalálva”, hogy ontológiai státusa megkérdőjelezhető, hogy – talán – csinálni kellene vele valamit. Olvadjon bele valamely más könyvtárba (már szinte házalni is kezdtek vele tulajdonosai, igaz, a [mostoha]anyának kiszemelt intézmények meg ódzkodtak tőle. Nekik ugyan nem kell – mondották, érzékeltették, inkább alakítson ki magának igazi profilt, elfogadhatót, olyant, amelynek helye lenne a könyvtári rendszerben.)

És most „ugorgyunk”

„Ugorgyunk”, de még ne a mai (tegnapi) napig. Csak odáig vissza az időbe, amikor – megint – új főigazgatót kapott a Gorkijból épp ekkor Országos Idegennyelvű Könyvtárrá átnemesült intézmény. (A névváltozás részint a rendszer-váltás „természetes” terméke volt, részint sokak – és korántsem (csak) kemény baloldaliak – bírálatak tárgya. E sorok szerzője úgy vélte, ha már elsősorban világirodalmi könyvtárról van szó, a Gorkij iránti minden irodalmi tisztelet mellett is komikusnak tűnhet, hogy a soknyelvű, a világirodalmi kitekintést szolgáló intézmény egy olyan ember nevét viselje, aki csak oroszul, az anyanyelvén tudott, és az orosz irodalmon, no meg a politikán kívül nem is érdekelt semmi más.) Ez a főigazgató, *Juhász Jenő*, aki mindmáig a könyvtár vezetője, láthatólag nemigen törődött a belső, szakmai, profilírozási állományalakítási funkciókat érintő kérdésekkel. Szinte tüntetően hanyagolta őket. Viszont építkezésbe, építkezésekbe kezdett. Lassú, majd egyre gyorsuló ütemben zavart össze szinte mindent az idő által talán már megszentelt falak között, sőt magukat a falakat sem tisztelte. Bonított és átépített, lakásokat foglalt el és alakított át, raktárakat vont össze és telepített szét, udvarokat ívelt át vagy épített be, új utakat és folyosókat nyitott, osztályokat dobott át egyik frontvonalról a másikra és fordítva, okozta, csinálta a zűrzavart. Jószándékát senki sem vitatta, ám szándékait sem látta át senki. Szépítkezésnek tűnt az egész hajcihő. Valami olyasminek, hogy a vitathatatlanul gyönyörű olvasóterem köré egy ugyancsak gyönyörű építményt kíván varázsolni Juhász Jenő, ám mindennek, igen sokan vélték így – semmi értelme sincs – könyvtári szempontból. Nem nekik, a főigazgatónak lett igaza. Juhász Jenő azon kevesek közé tartozott, akik felismerték: a könyvtár belső rendje és funkciói, munkája és szolgáltatásai „épületfüggők”. Nem a szépség hiú vágya és reménye hajtotta őt, hanem egy logikus építészeti keret óhaja, amelyben szerves, természetes, „igazi” helyére kerülhet minden, amely nemcsak lehetővé teszi a valódi szakmai munkát, de azt mintegy ki is követeli, kényszeríti, nemcsak teret és levegőt ad neki, de lehetlenné teszi, hogy az ne alakuljon ki. Az ilyesféle könyvtárépítészetnek számos

csínja-bínja van, sajnos a szakirodalomban igen kevés olvasható ezekről. Az Idegennyelvű Könyvtárban alkalmazott fineszeket és rafinériákat is csak utólag lehet – még a könyvtárosi szemmel nézelődőnek is – felfedezni. Pedig a tapasztalatok, meglátások és koncepciók megérdemelnének egy igen alapos feltárást és elemzést, ezt azonban azoktól várhatjuk csak, akik otthon vannak benne.

Mindenesetre az új építészeti megoldások vért pumpáltak az Idegennyelvű Könyvtár szervezetébe. Lassan, de biztosan a helyére került minden, és talán nem tévedünk, ha úgy véljük, az egyre jobb és egyre elismertebb produkciók nem utolsósorban az építészeti megoldások folyamánai voltak. Kiderült az is, hogy a szinkretikusan, szervesetlen halmazokként kialakított funkciók és profilok, feladatok és irányok valahogy mégis képesek a szerveződésre. A könyvtár mai tevékenységi területei fölötté áttetszőek: látszik rajtuk keresztül a múlt, épp csak sokkal szebb színben tündökölnék. Mert ma az Idegennyelvű Könyvtár valóban világirodalmi könyvtár. Fő gyűjtőköre a nagy világnyelvek szépirodalma, elsősorban a huszadik század szépirodalma, ezt egészíti ki a kisebb nyelveké, elsősorban a szomszéd országoké, amelyekre természetesen organikusan épülhetnek a nemzetiségi területekkel kapcsolatos gyűjtemények és funkciók, annál is inkább, mivel ez nemcsak természetes (minden igazi megoldás és döntés csak utólag tűnik természetesnek és kézenfekvőnek), de fölötté dicséretes is, a szépirodalmat az irodalom- és nyelvtudomány gyűjteményei egészítik ki. Hisz egyik a másik nélkül félkarú, és még csak nem is óriás. Az irodalom- és nyelvtudománynak csak a saját forrásbázis jelenlétében van értelme (egyáltalán kibontakozási lehetősége), a szépirodalom viszont csak e tudományok által és révén közelíthető meg egyáltalán. És ha e kettő – tudomány és (művészi) irodalom – együtt van, szinte magától küszöbölődik ki a szakszerűtlenség. Hisz regényeket még csak beszerezhet egyegy, az adott nyelven tudó gyarapító könyvtáros, igazi szépirodalmi gyűjteményt azonban csak az gondolhat, aki otthon van e nyelv irodalomtudományában is. Ha pedig abban otthon van, akkor van garancia arra is, hogy a szépirodalom sem ötletszerűen varázsolódik fel a polcokra vagy jut a raktárak fenekére. Korreláció ez is, a legtermékenyebbek közül való. Arról nem is szólva, hogy ilyenféle feladatra már szívesen vállalkoznak azok is, akiket ambícióik nem feltétlenül a könyvtári munka és állás irányába terelnének. Mátrai László, az Egyetemi Könyvtár valahai főigazgatója, a jelentős filozófus és esszéíró mondotta volt kedvtelve: csak neki van egyedül filozófushoz méltó nagykönyvtára. Mindenki másnak is tőle kell kölcsönkérnie (a magánkönyvtár persze az ELTE Központi Könyvtár volt). Nos, aki világirodalmi stúdiumok iránt lelkesül, valószínűleg az Idegennyelvű Könyvtárban lehet magának „házi” könyvtárat – ha elszegődik gyarapító vagy tájékoztató könyvtárosnak. És ez a vonzerő – minden jel erre utal – ki is fejté hatását. Az Idegennyelvű Könyvtár nem egy munkatársa megbecsült szaktekintély, és nem a könyvtári munkája ellenére, hanem épp annak következtében, annak folyományaképp. Dupla szerencse és nyereség.

Említettük a kisebb népek nyelveit és irodalmait, valamint azt is, hogy ezek gyűjtésének, feltárásának, szolgáltatásának „kiöblösítése” mintegy a nemzetiségi feladatrendszer. Hisz a nemzetiségek könyvtári ellátása is a nyelvre, az adott kultúrát könyvekben őrző állagokra bázírozódhat csak, és ha arra, akkor – e biztos alappal lába alatt – távolabbra, messzebbre is merészkedhet, nem fog meginogni. És megint csak korreláció, és ismét a termékenyek közül való. Egy hatalmas – nemze-

tiségek nyelvén való – gyűjtemény birtokában és a belőle szűrhető információk rendezése, tárolása, szétsugárzása kapcsán képzelhető csak el a nemzetiségi – persze virtuális – hálózatiközpont-szerep és feladatvállalás. Az alap megvan, és nemcsak az van meg. Tanúk rá nemcsak az Idegennyelvű Könyvtár ilyen tárgyú rendezvényei, bemutatkozásai, ankétjai, konferenciái, kiadványai és szolgáltatásai, de a nemzetiségi összejövetelek, az Idegennyelvű Könyvtáron kívüli szervezésű konferenciák (lásd a legutóbbi ilyenről Lukács János beszámolóját a 3K októberi számában!) ajánlásai, javaslatai, megállapításai is.

És persze sorolhatnánk még. Az ugyancsak réges régi múltra (és még a Gorkij fasorból való, *nomen est omen*, de ezúttal jó *omen*) visszatekintő, de a maiak saruja szíját megoldani is méltatlan zenei gyűjteményt (mit gyűjtemény! komplett és komplex zenei műintézmény, európai színvonalon), a nyelvi laborokat mint valahai orosz nyelvoktatási, nyelvtanulási – barkácsolt – műhelyek korszerű, és a régire nem is emlékeztető „utódait”, valamint azt a sok mindent, amit (CD-k, videók, elektronikus információhordozók stb.) másutt is megtalálhatunk a jobb könyvtárakban, de amelyek ebben a felállásban, ebben a tárgyspecifikus koncentrációban csak itt lelhetők fel. És persze a gyűjteményekre építő dokumentációkról sem szólnánk – ezúttal – külön. Sem a világirodalmi adatbázis(ok)ról, sem a világirodalmi portrégyűjteményről, sem a műfordítás-bibliográfiá(k)ról, sem a világirodalmi hangtár(ak)ról, sem, sem a legnagyobbról és legjelentősebbéről, a nemzetiségi adatbázisról, sem... Tudnánk még folytatni a felsorolást, de most egy új fejezetet nyitnánk.

Amikor összedől a világ

Kodály Zoltán egyik híres művében van egy szörnyű hangsor. Egyetlen iszonytató glissando „ábrázolja” a zsidó templom kárpitjainak szétszakadását, a tragédiát. Valami ilyesmi történt az Idegennyelvű Könyvtárban, könyvtárral is. A szomszédos épület harminc méteres fala megroggyant, és – csaknem – maga alá temetett mindent, amit Juhász Jenőék építettek. Be kellett volna zárni az életveszélyessé vált épületet (kibekelték, jöhettek az olvasók), de lehetett kezdeni *mindent* előlről. Az ilyesmihez nem kell kommentár. Talán ahhoz sem, hogy – főnixmadárként – megint megújult az épület. Kétszer is felépítették, és másodjára szebb és jobb lett, mint valaha is volt. Újabb és újabb ötletek, a kényszerűségből és a szükségből erényt és lehetőségek bővedjét teremtő akarat – talán nem túlzás a szó – ezúttal csodát művelt. Az idén ősszel az Idegennyelvű Könyvtár újra megnyitotta kapuit. Hogy mi van ez immáron megint nyitott kapuk mögött, hogy a könyvtár micsoda is *ma*, azt – reméljük, ígéretünk van rá – a főigazgató úr és kollégái, e sorok írójával ellentétben a szakszerűségre és a funkcionalitásra, az igazi problémák boncolására koncentrálna, annak rendje és módja szerint el fogják mondani a 3K olvasóinak. (VK)

Könyvtárpártoló Önkormányzat 2001.

Az alábbiakban a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által kiírt Könyvtárpártoló Önkormányzat pályázat eredményeit tesszük közzé:

Település	Pályázó neve	Megye	Helyezés	Elnyert-támogatás (Ft)
Badacsonytomaj	Badacsonytomaj Nagyközségi Önkormányzat	Veszprém	Különdij II.	200 000
Balatonboglár	Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	Somogy	Város III.	600 000
Becsvölgye	Önkormányzat Becsvölgye	Zala	Község I.	1 000 000
Bodvaszilas	Nagyközségi Önkormányzat	Borsod...	Különdij II.	200 000
Cegléd	Cegléd Város Önkormányzata	Pest	Város III.	600 000
Cigánd	Nagyközségi Önkormányzat	Borsod...	Különdij II.	200 000
Csévharaszt	Csévharaszt Község Önkormányzata	Pest	Község II.	800 000
Demecser	Demecser Nagyközség Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala	Szabolcs	Község I.	1 000 000
Fadd	Fadd Nagyközség Önkormányzata	Tolna	Különdij I.	400 000
Feldebrő	Községi Önkormányzat	Heves	Község II.	800 000
Gétye	Gétye Község Önkormányzata	Zala	Különdij II.	200 000
Hangony	Hangony Község Önkormányzata	Borsod...	Különdij II.	200 000
Heréd	Heréd Község Önkormányzata	Heves	Különdij II.	200 000
Hódmezővásárhely	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata	Csongrád	Város II.	800 000
Hottó	Önkormányzat	Zala	Különdij II.	200 000
Jánossomorja	Nagyközségi Önkormányzat Képviselő Testülete	Győr...	Különdij I.	400 000
Jármi	Jármi Község Önkormányzata	Szabolcs...	Különdij II.	200 000
Jászladány	Jászladány Nagyközség Önkormányzata	Jász...	Különdij I.	400 000
Kerecseny	Kerecseny Községi Önkormányzat	Zala	Község III.	600 000

Település	Pályázó neve	Megye	Helyezés	Elyert-támogatás (Ft)
Kerkaszentkirály	Kerkaszentkirály Község Önkormányzata	Zala	Különdíj I.	400 000
Keszthely	Keszthely Város Önkormányzata	Zala	Város II.	800 000
Körmend	Körmend Város Önkormányzata	Vas	Város II.	800 000
Kötce	Kötce Községi Önkormányzat	Somogy	Különdíj I.	400 000
Kustánszeg	Községi Önkormányzat	Zala	Község III.	600 000
Mágocs	Nagyközségi Önkormányzat	Baranya	Község III.	600 000
Mályi	Mályi Községi Önkormányzat	Borsod...	Község II.	800 000
Markaz	Markaz Községi Önkormányzat	Heves	Község I.	1 000 000
Mezőkövesd	Mezőkövesd Város Önkormányzata	Borsod...	Város III.	600 000
Mindszentgodisa	Polgármesteri Hivatal Mindszentgodisa	Baranya	Különdíj II.	200 000
Miskolc	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	Borsod	Város III.	600 000
Nagylengyel	Önkormányzat Nagylengyel	Zala	Különdíj II.	200 000
Pusztavám	Pusztavám Község Önkormányzata	Fejér	Különdíj II.	200 000
Püspökladány	Püspökladány Város Önkormányzata	Hajdú...	Város III.	600 000
Sióagárd	Sióagárd Község Önkormányzata	Tolna	Különdíj II.	200 000
Szigetújfalu	Szigetújfalu Község Önkormányzata	Pest	Különdíj I.	400 000
Szolnok	Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata	Jász...	Város II.	800 000
Tardos	Önkormányzat Képviselő-testülete	Komárom	Különdíj II.	200 000
Tomyospálca	Községi Önkormányzat	Szabolcs...	Különdíj II.	200 000
Törökszentmiklós	Törökszentmiklós Város Önkormányzata	Jász...	Város I.	1 000 000
Vanyarc	Községi Önkormányzat	Nógrád	Különdíj I.	400 000
				20 000 000